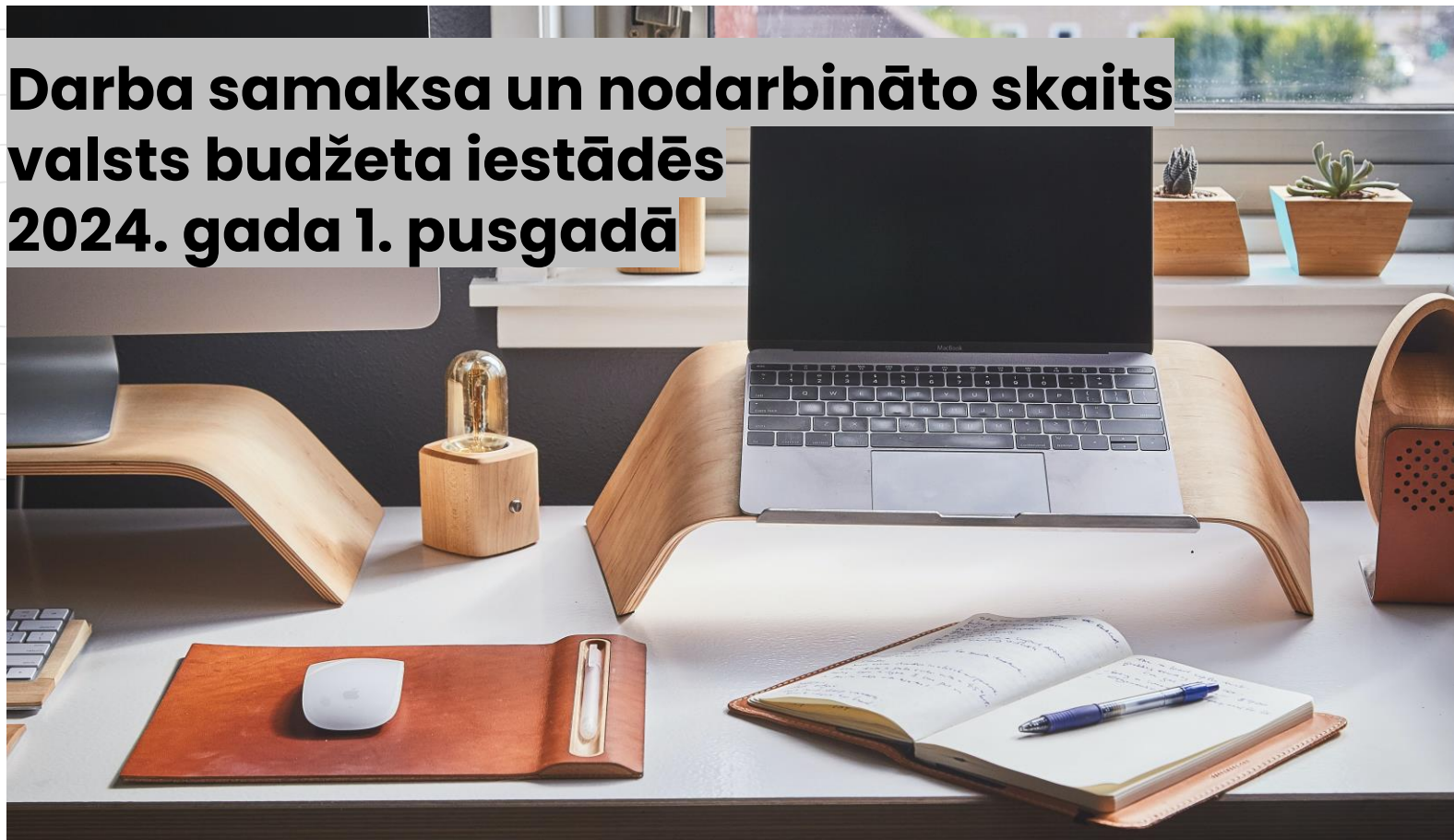

Darba samaksa un nodarbināto skaits valsts budžeta iestādēs 2024. gada 1. pusgadā

Valsts kanceleja

Saturs

1. Ziņojumā izmantotie jēdzieni
2. Nodarbināto skaits sabiedriskajā sektorā
3. Nodarbināto skaits, vakanto amata vietu skaits valsts budžeta iestādēs
4. Vidējā darba samaksa valsts budžeta iestādēs, valsts tiešās pārvaldes iestāžu nodarbināto skaita, nodarbināto vadības līmeņos sadalījums pa vidējās darba samaksas diapazoniem
5. Nodarbinātā «portreti» un citi nodarbinātību raksturojoši rādītāji
6. Kopsavilkums, secinājumi un noderīgas saites

Ziņojumā izmantotie jēdzieni un saīsinājumi 1/2

Amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi – amatpersona, kura pilda valsts dienestu Valsts policijā, Valsts robežsardzē, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā, kā arī šo iestāžu padotībā esošās koledžās un ieslodzījuma vietu pārvaldē, un kurai ir piešķirta speciālā dienesta pakāpe

AUS – Valsts tiešās pārvaldes iestāžu un citu valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu atlīdzības un personu uzskaites sistēma, kuru uztur Valsts kanceleja (atbilstoši 2017. gada 7. novembra MK noteikumiem Nr. 662)

Budžeta iestāde – iestāde, kuru pilnā apmērā finansē no valsts budžeta (ietver gan valsts pārvaldes iestādes, gan neatkarīgās iestādes – LR Saeima, tiesas u.c.)

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

Darba samaksa – mēnešalga, piemaksas, prēmijas un naudas balvas; slaidos, kuros informācija ir iestāžu griezumā (7., 8., 11., 12. slaidi), savukārt slaidos, kuros informācija ir personu griezumā, darba samaksā bez iepriekš minētā, iekļauts arī atvaļinājuma pabalsts (13., 14., 15., 17., 18., 19., 21., 22. slaidi). Darba samaksa tiek norādīta bruto – pirms nodokļu nomaksas. Neto darba samaksa, kas norādīta 22. slaidā atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam un darba samaksai netiek piemēroti nodokļu atvieglojumi par apgādībā esošām personām

Figure – Figure Baltic Advisory darba tirgus pētījumu un konsultāciju kompānija

Ierēdnis – persona, kura tiešās valsts pārvaldes iestādē veido nozares politiku vai attīstības stratēģiju, koordinē nozares darbību, sadala vai kontrolē finanšu resursus, izstrādā normatīvos aktus vai kontrolē to ievērošanu, sagatavo vai izdod administratīvos aktus, sagatavo vai pieņem citus ar indivīda tiesībām saistītus lēmumus

Karavīrs – Latvijas pilsonis, kurš pilda aktīvo dienestu (militārā dienesta tieša izpilde karavīra statusā, kas ietver profesionālo dienestu, valsts aizsardzības militāro dienestu, militārā dienesta tiešu izpildi mobilizācijas gadījumā un rezerves karavīru militārās mācības) un kam piešķirta militārā dienesta pakāpe

Ziņojumā izmantotie jēdzieni un saīsinājumi 2/2

MAG – mēnešalgu grupa

Neatkarīgās iestādes – Saeima, Valsts prezidenta kanceleja, tiesas, prokuratūra un citas valsts budžeta iestādes, kurai valsts budžeta likumā budžeta līdzekļus paredz tieši apropriācijas kārtībā

Sabiedriskais sektors – ietver Vispārējās valdības sektoru, komercsabiedrības ar valsts vai pašvaldību kapitāla daļu 50% un vairāk, nodibinājumus, biedrības, fondus

Teritoriālais dalījums – atbilstoši 2021. gada 22. jūnija MK noteikumiem Nr. 418

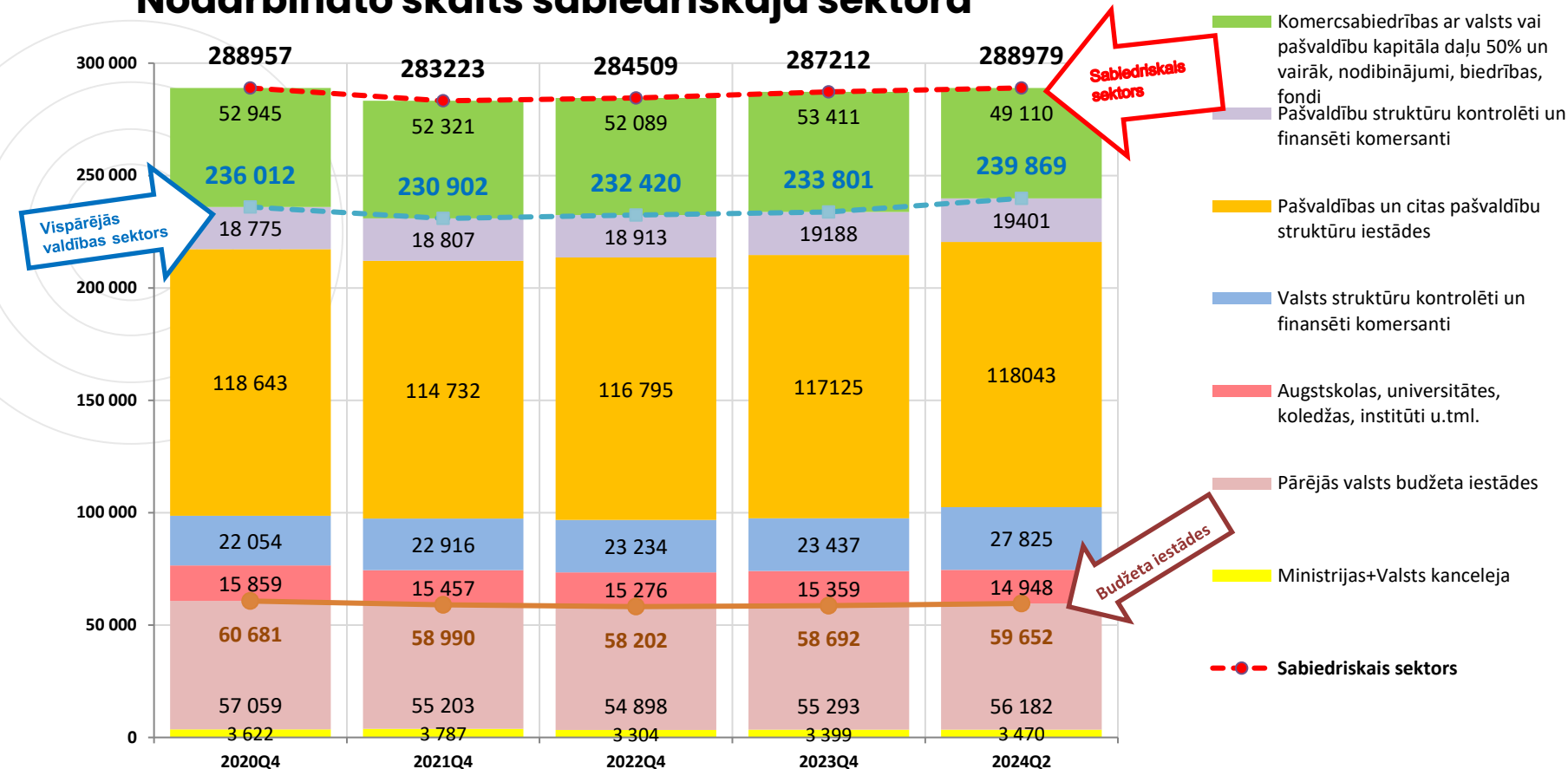
Valsts pārvaldes iestāde – augstākās tiešās pārvaldes iestādes (ministrijas, Valsts kanceleja) un to padotības iestādes

Vidējais nodarbināto skaits – atskaites perioda (pusgada) kopējais nodarbināto skaits dalīts ar mēnešu skaitu atskaites periodā (pusgadā)

Vidējā darba samaksa – atskaites perioda (pusgada) kopējā darba samaksa dalīta ar pilna laika (40 darba stundas nedēļā) nodarbināto skaitu vai atskaites perioda kopējā darba samaksa dalīta ar kopējo faktiski nodarbināto skaitu. Vienas vidējās faktiskās darba stundas izmaksas – kopējā darba samaksa dalīta ar kopējo nostrādāto un nenostādāto, bet apmaksāto stundu skaita pārskata periodā

Vispārējās valdības sektors – ietver valsts budžeta iestādes, augstskolas, universitātes, koledžas, valsts un pašvaldību struktūru kontrolētus un finansētus komersantus, pašvaldības un citu pašvaldību struktūru iestādes

Nodarbināto skaits sabiedriskajā sektorā

Avots: CSP; AUS (ministrijas, Valsts kanceleja)

Aprēķina metodika: AUS neietver uzņēmuma līguma nodarbinātos

Valsts budžeta iestādēs nodarbināta tikai **1/5 daļa** no sabiedriskajā sektorā nodarbinātajiem

Nodarbināto skaits valsts budžeta iestādēs vidēji 2024. gada 1. pusgadā

(Informācijai nodarbināto skaits vidēji 2023. gadā)

56 609 (56 221)

Neatkarīgajās institūcijās –
2068 jeb 3,7% (2034 jeb 4%)

Ministriņās (ministrijas, Valsts kanceleja) –
3470 jeb 6,1% (3399 jeb 6,0%)

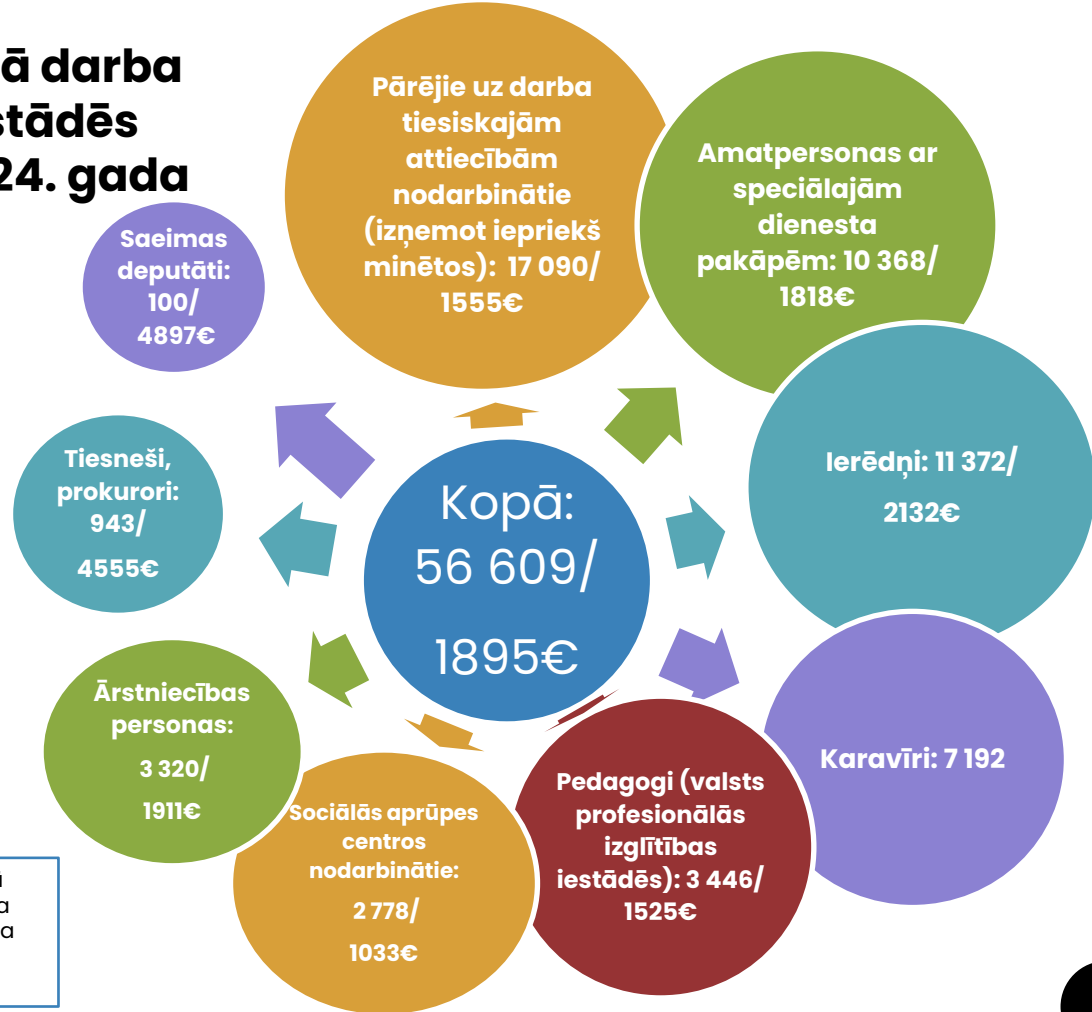
Ministriju padotības iestādēs –
51 071 jeb 90,2% (50 788 jeb 90%)

Avots: AUS

Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmuma līguma nodarbinātos

Nodarbināto skaits un vidējā darba samaksa valsts budžeta iestādēs pa nodarbināto grupām 2024. gada 1. pusgadā vidēji mēnesī

(Skaits un summa *euro*)

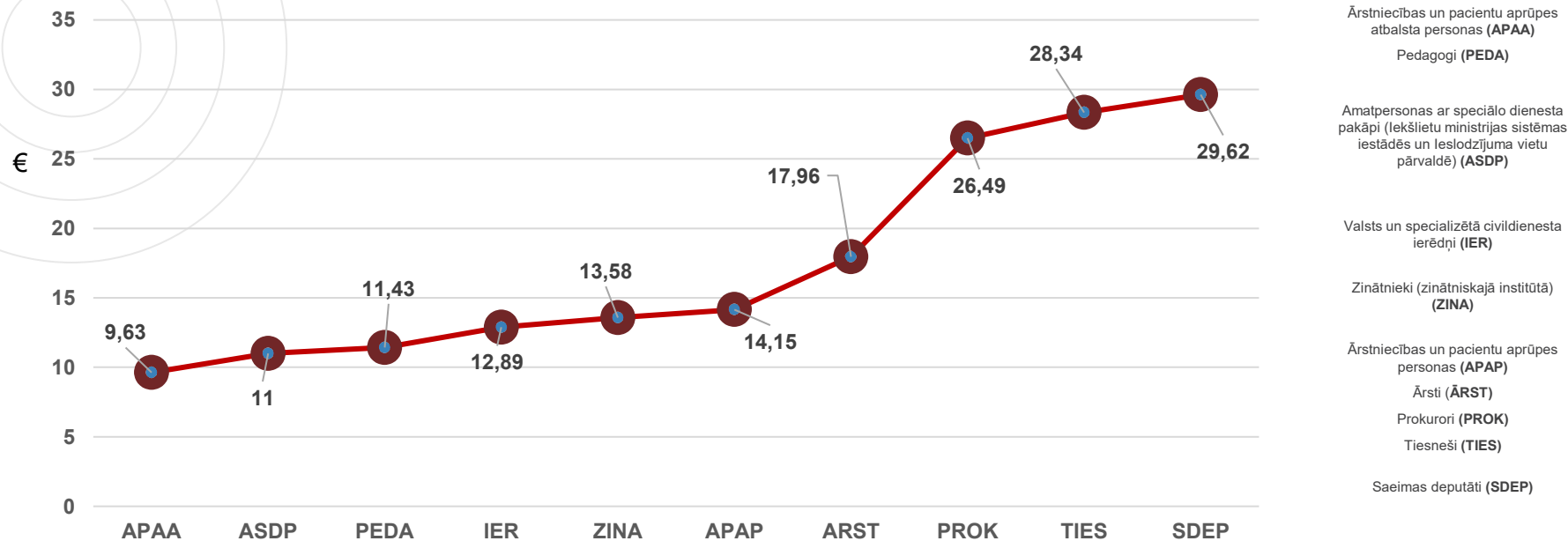

Ārstniecības personām (iekļauti arī operatīvā medicīniskā transporta vadītāji) un pedagoģiem norādīta faktiskā darba samaksa – katras nodarbināto grupas darba samaksa, dalīta ar nodarbināto skaitu, jo liela darbinieku daļa ir nodarbināta nepilnu darba laiku

Avots : AUS

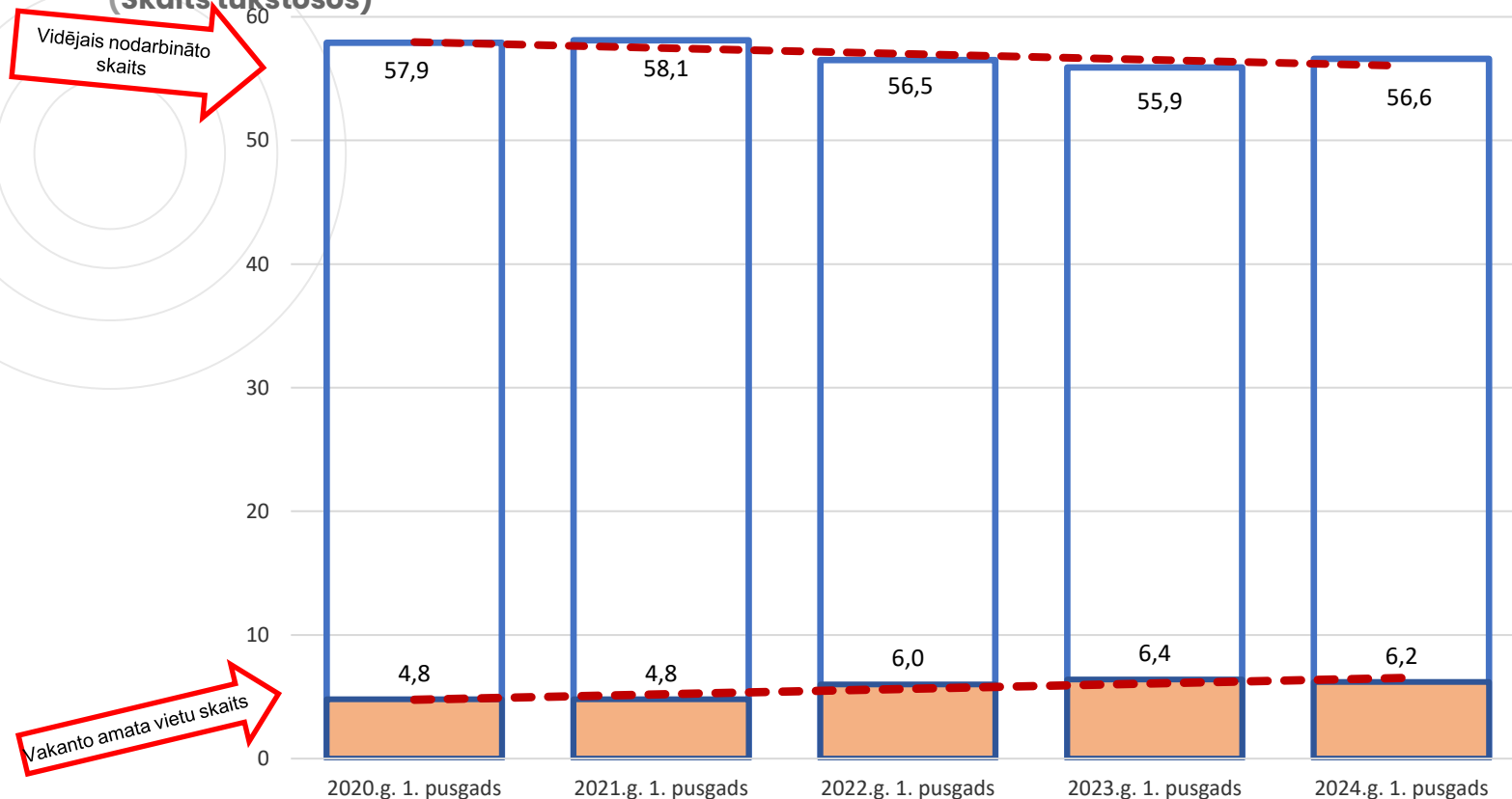
Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmumu līguma nodarbinātos
Atbildība atspoguļota pēc naudas plūsmas principa

Vienas faktiskās vidējās darba stundas izmaksas nodarbināto grupās 2024. gada 1. pusgadā, euro

Vidējā nodarbināto skaita un vakanto amata vietu skaita (perioda beigās) salīdzinājums valsts budžeta iestādēs 2020. – 2024. gada 1. pusgadā

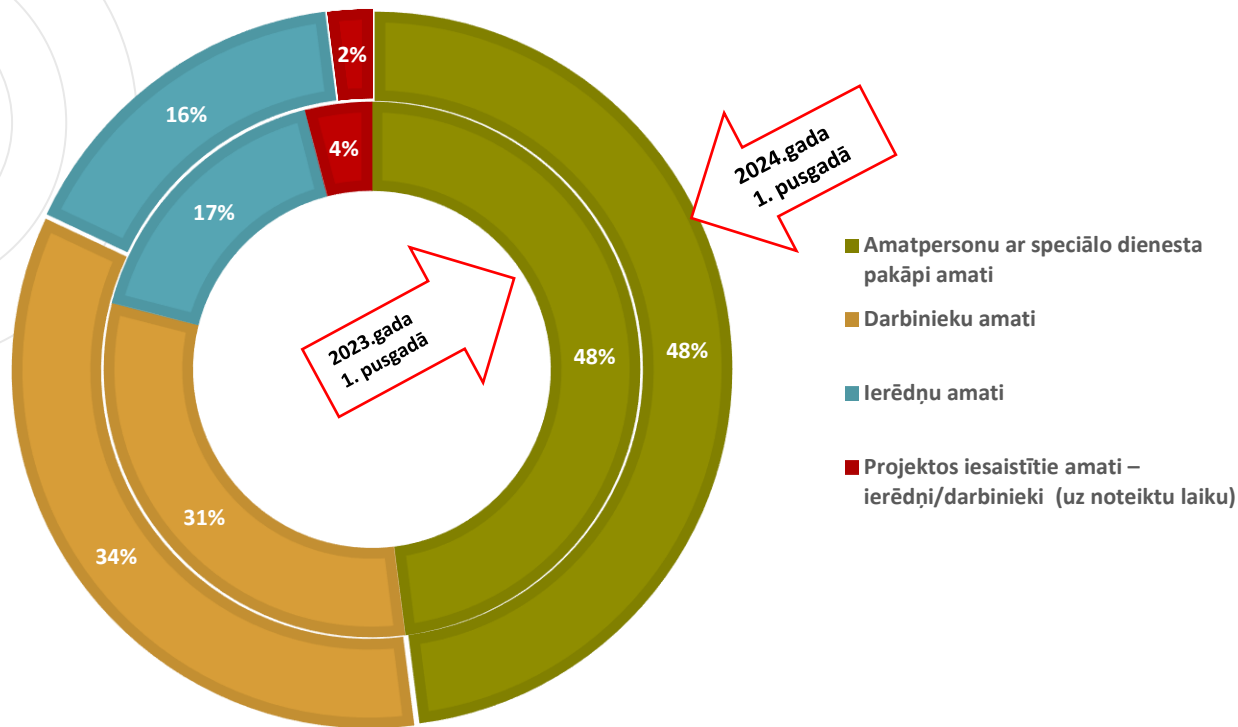
(Skaitis tūkstošos)

Avots: AUS

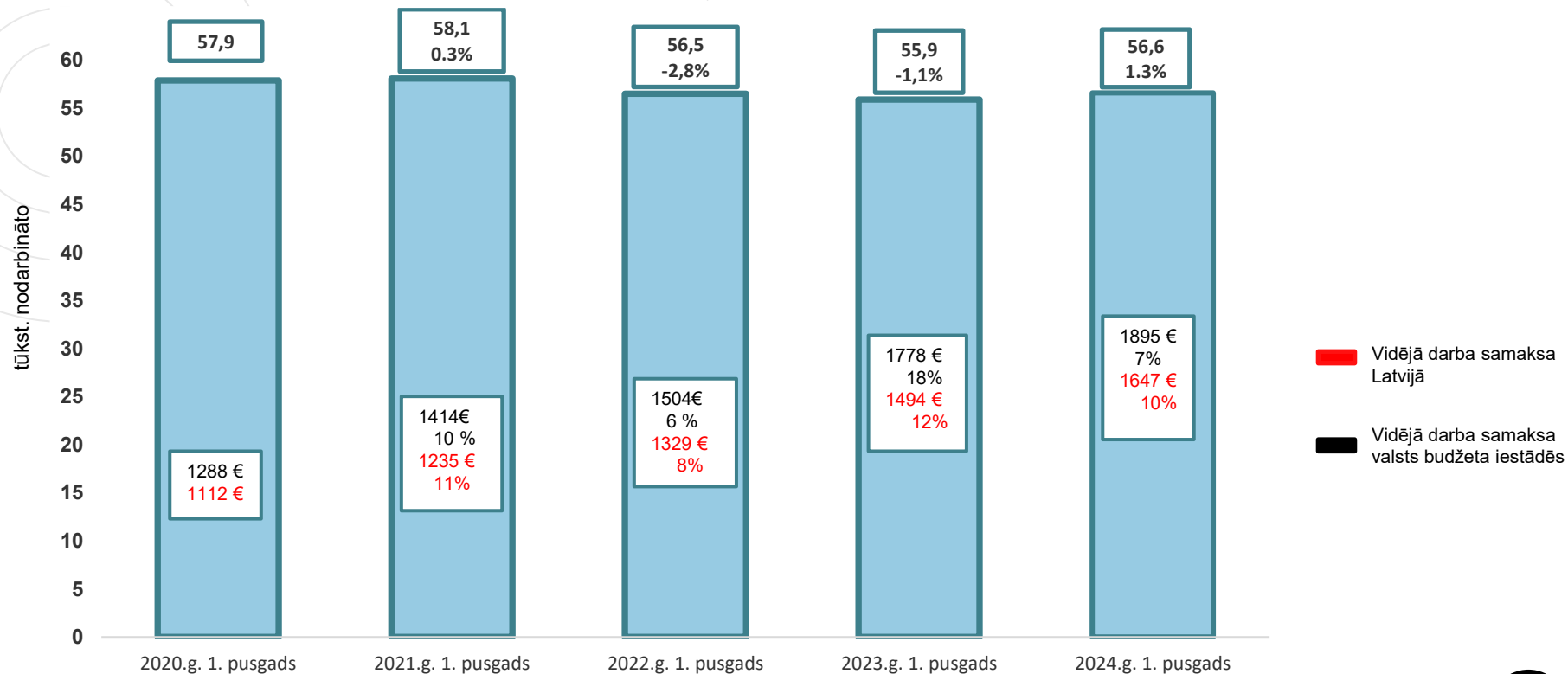
Aprēķina metodika: AUS neietver uzņēmuma līguma nodarbinātos

Vakanto amatu sadalījums 2023. un 2024. gada 1. pusgadā (jūnijā) valsts budžeta iestādēs, %

Vidējais nodarbināto skaits (tūkst.) un vidējā darba samaksa valsts budžeta iestādēs (euro), un vidējā darba samaksa Latvijā (euro) 2020. –2024.

1. pusgadā, un procentuālās izmaiņas pret iepriekšējo periodu

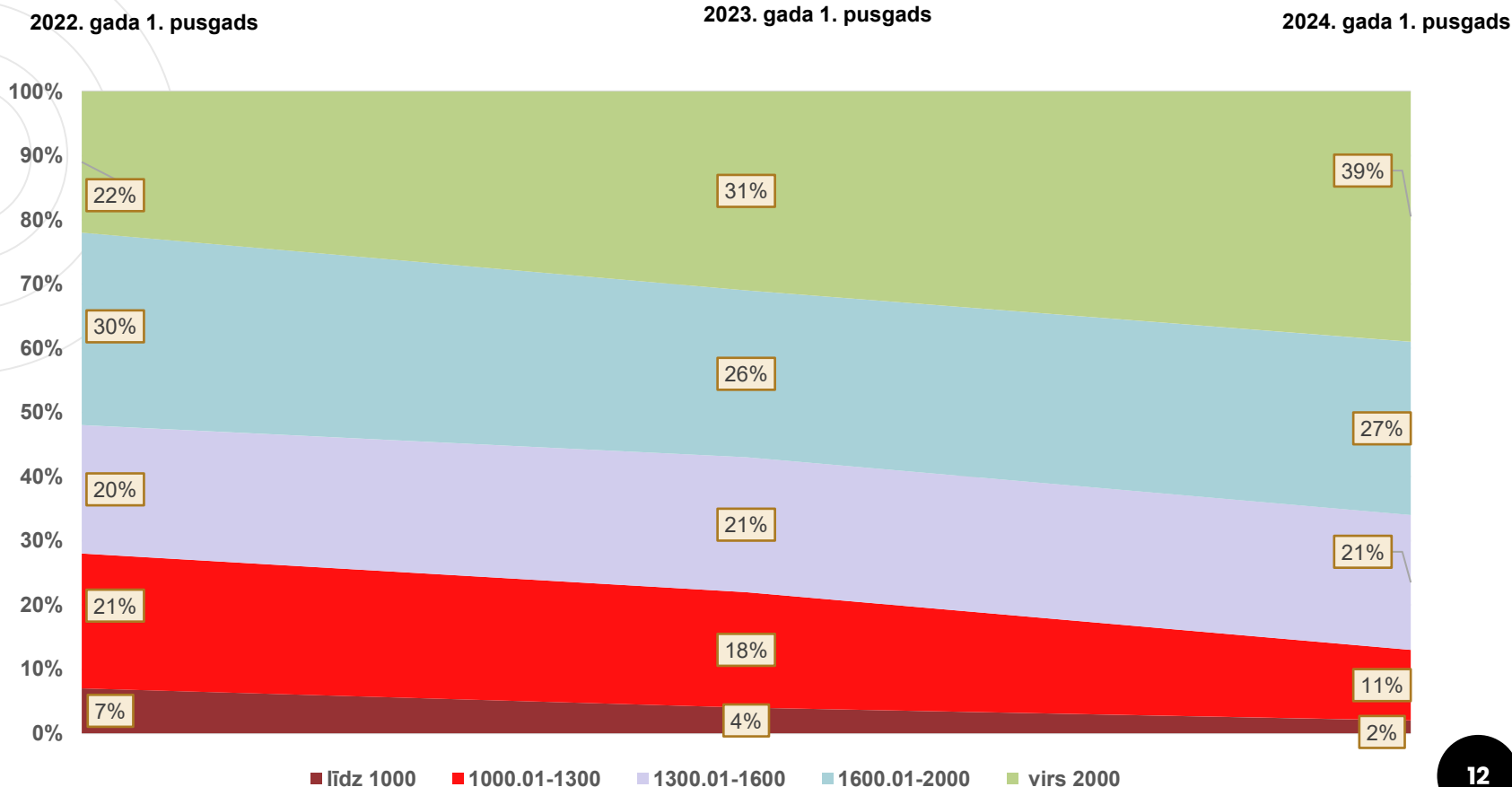

Avots: AUS; CSP

Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmumu līguma nodarbinātos;

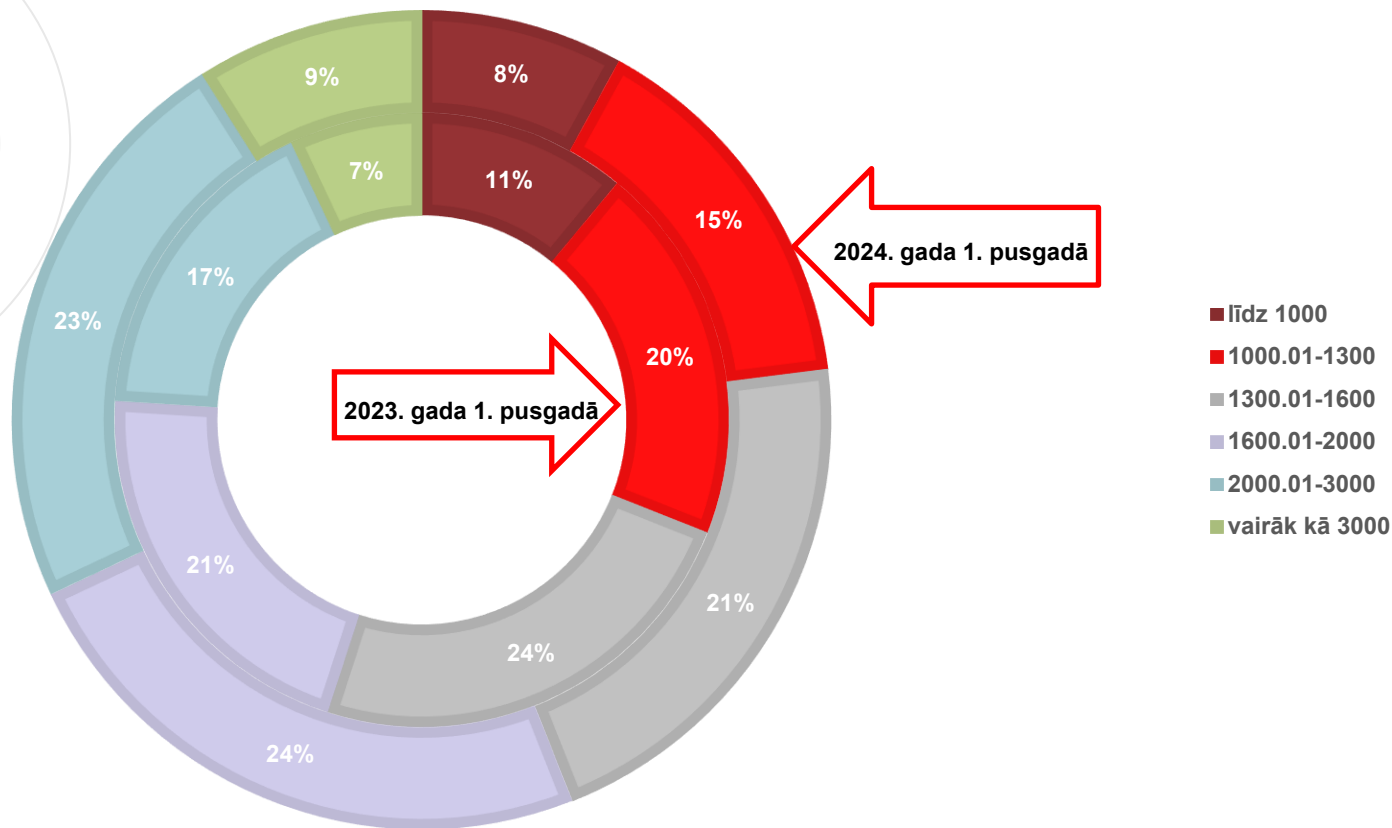
Atlīdzība atspoguļota pēc naudas plūsmas principa

Valsts tiešās pārvaldes iestāžu sadalījums pa vidējās darba samaksas diapazoniem 2022. – 2024. 1. pusgadā, %

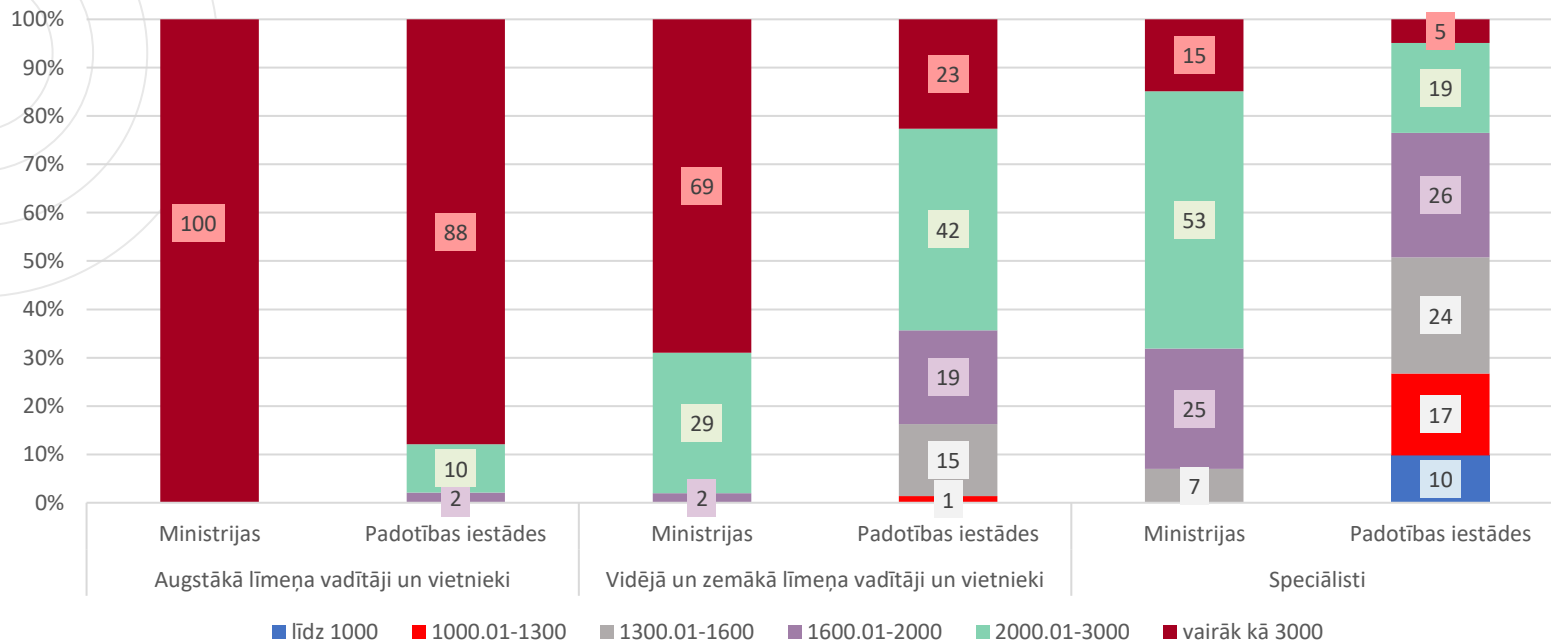

Avots: AUS

Nodarbināto skaita sadalījums pa darba samaksas intervāliem 2023. un 2024. gada 1. pusgadā valsts budžeta iestādēs, %

Iestāžu vadītāju, viņu vietnieku, vidējā un zemākā līmeņa vadītāju un pārējo nodarbināto darba samaksas apmēra sadalījums ministrijās un padotības iestādēs 2024. gada 1. pusgadā, %

Nodarbinātā «portrets» valsts pārvaldes iestādēs 2024. gada 1. pusgadā

JĀNIS

42,3 gadi
Inspektors (dažādās jomās)

KRISTĪNE

45,5 gadi
Inspektore (dažādās jomās)

mēneša vidējā darba samaksa 1953 €

mēneša vidējā darba samaksa 1861 €

TOP 3 amata saimes ar lielāko klasificēto amatu skaitu valsts budžeta iestādēs 2024. gada 1. pusgadā

Rīga

1772 amati 36.saimē Politikas ieviešana	1406 amati 37.saimē Politikas plānošana	1181 amats 28.3.apakšsaimē Privātpersonu kontrole
--	--	--

Vidzeme

396 amati 28.3.apakšsaimē Privātpersonu kontrole	237 amati 16. saimē Fiziskais un kvalificētais darbs	200 amati 25.saimē Klientu apkalpošana
---	---	---

Kurzeme

380 amati 28.3.apakšsaimē Privātpersonu kontrole	333 amati 43.1.Sociālais darbs	268 amati 16.saimē Fiziskais un kvalificētais darbs
---	-----------------------------------	--

Zemgale

308 amati 28.3.apakšsaimē Privātpersonu kontrole	243 amati apakšsaimē 43.1. Sociālais darbs	166 amati 16.saimē Fiziskais un kvalificētais darbs
---	---	--

Latgale

530 amati 28.3.apakšsaimē Privātpersonu kontrole	323 amati 28.2. apakšsaimē Muita un muitas kontrole	294 amati 25.saimē Klientu apkalpošana
---	--	---

28.3. apakšsaimē «Privātpersonu kontrole» IV līmenī klasificēta amata raksturojums 2024. gada 1. pusgadā

Vecākais inspektors, eksperts (dažādās jomās) – mēneša vidējā darba samaksa € un vidējais vecums

Kurzemē vidējā darba samaksa
1496 € 48 gadi

Rīgā vidējā darba samaksa
1618 € 47 gadi

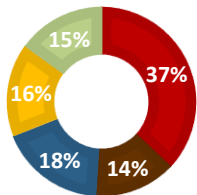
Vidzemē vidējā darba samaksa
1517 € 50 gadi

Latgalē vidējā darba samaksa
1500 € 47 gadi

Zemgalē vidējā darba samaksa
1527 € 50 gadi

Amatu skaita īpatsvara sadalījums reģionos

■ Rīga
■ Vidzeme
■ Kurzeme
■ Zemgale
■ Latgale

17. saimē «Grāmatvedība» klasificētu amatu raksturojums 2024. gada 1. pusgadā

Grāmatvedības nodaļas vai funkcijas vadītāja amats klasificēts 17. saimes «Grāmatvedība» V līmenī un vadošā grāmatveža amats klasificēts 17. saimes «Grāmatvedība» III līmenī – mēneša vidējā darba samaksa € un vidējais vecums

Rīgā vidējā darba samaksa
V līmenī 2223 € 52 gadi;
III līmenī 1585 € 55 gadi

Vidzemē vidējā darba samaksa
V līmenī 1903 € 55 gadi
III līmenī 1656 € 48 gadi

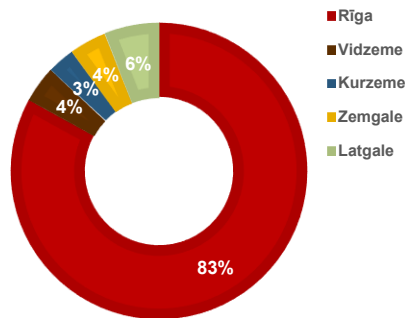
Kurzēmē vidējā darba samaksa
V līmenī 1944 € 50 gadi;
III līmenī 1292 € 51 gads

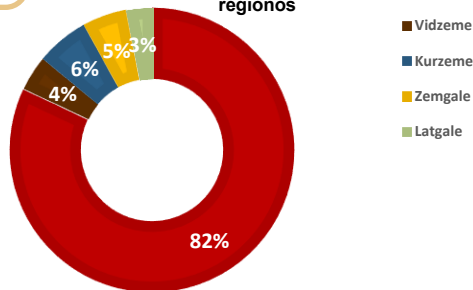
Latgalē vidējā darba samaksa
V līmenī 1763 € 54 gadi;
III līmenī 1319 € 50 gadi

Zemgalē vidējā darba samaksa
V līmenī 1954 € 41 gads;
III līmenī 1411 € 44 gadi

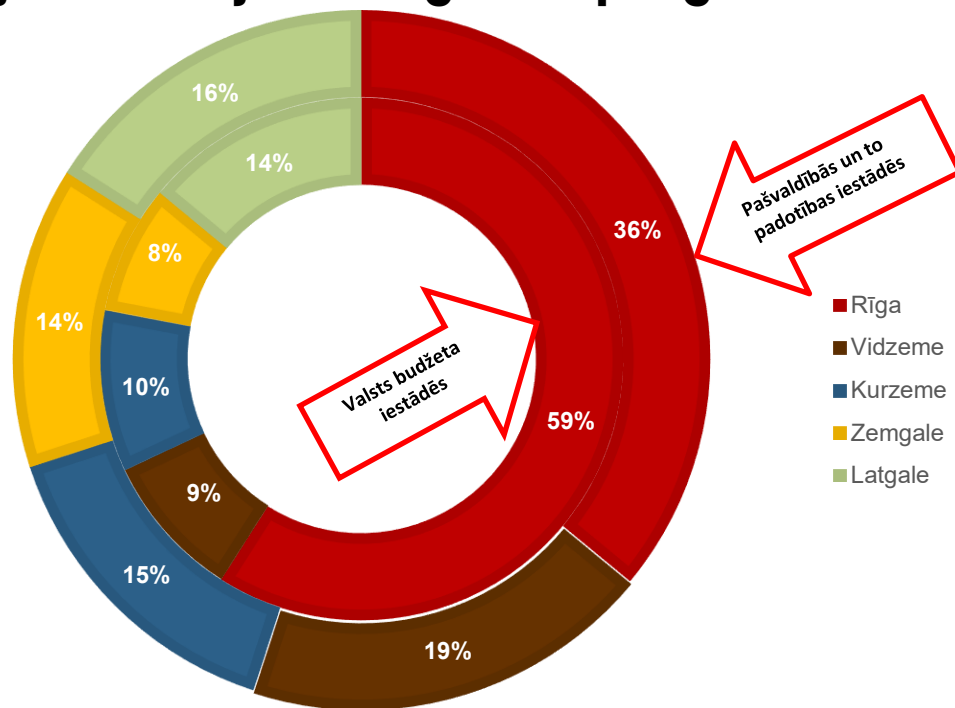
17. saime V līmenis amatu skaita īpatsvars reģionos

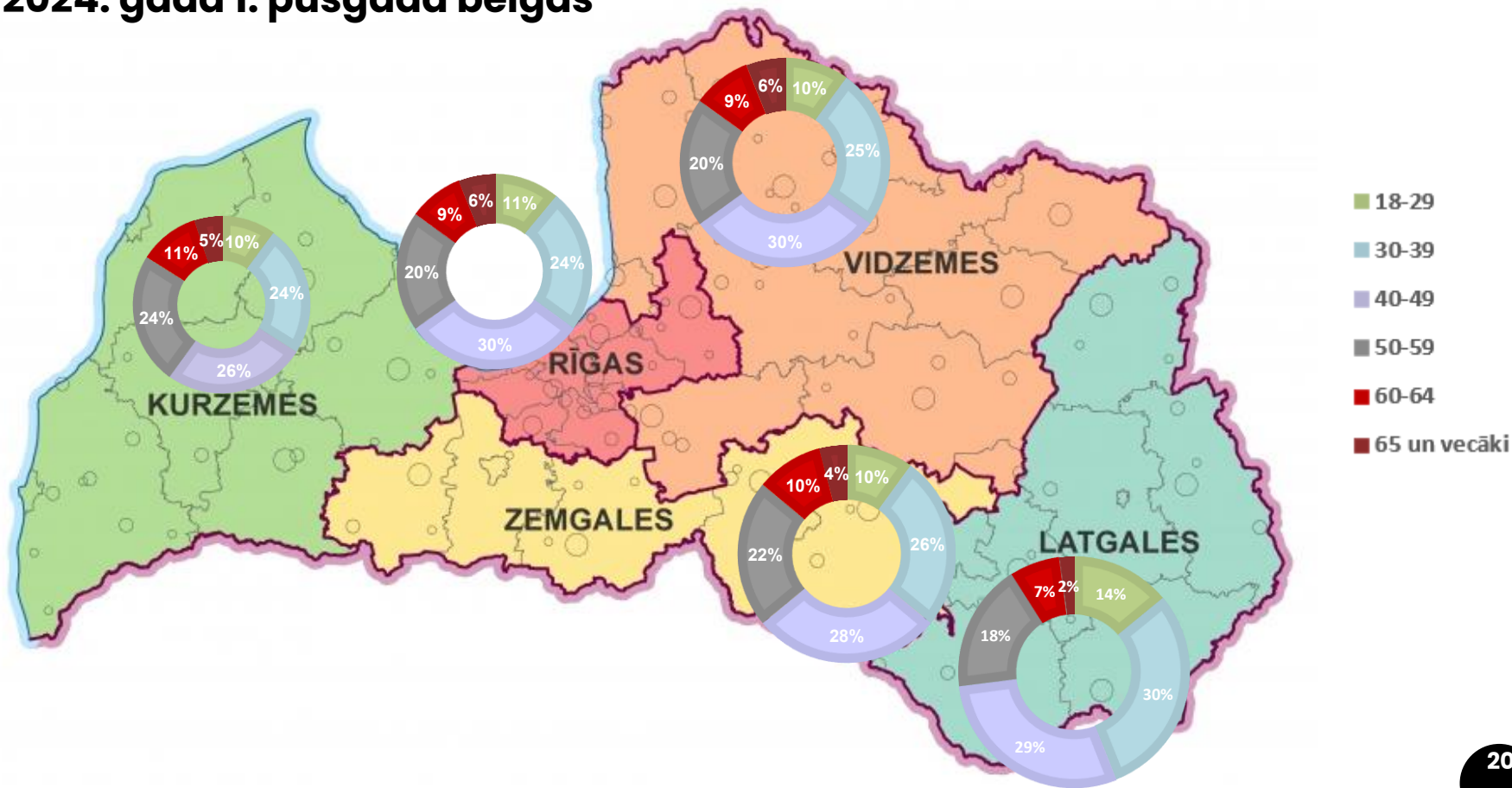
17. saime III līmenis amatu skaita īpatsvars reģionos

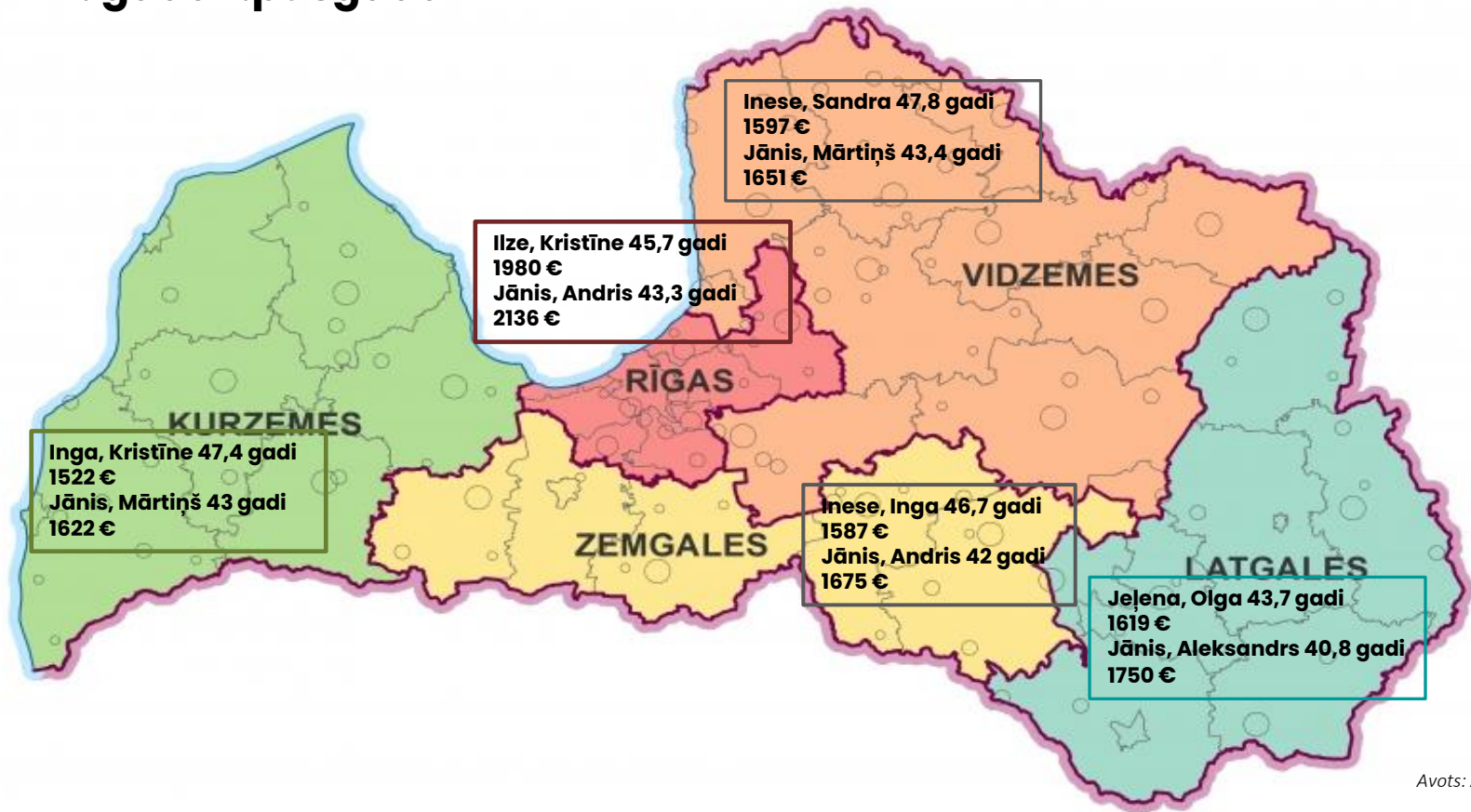
Valsts budžeta iestādēs un pašvaldību un to padotības iestādēs nodarbināto teritoriālais sadalījums Latvijā 2024. gada 1. pusgadā

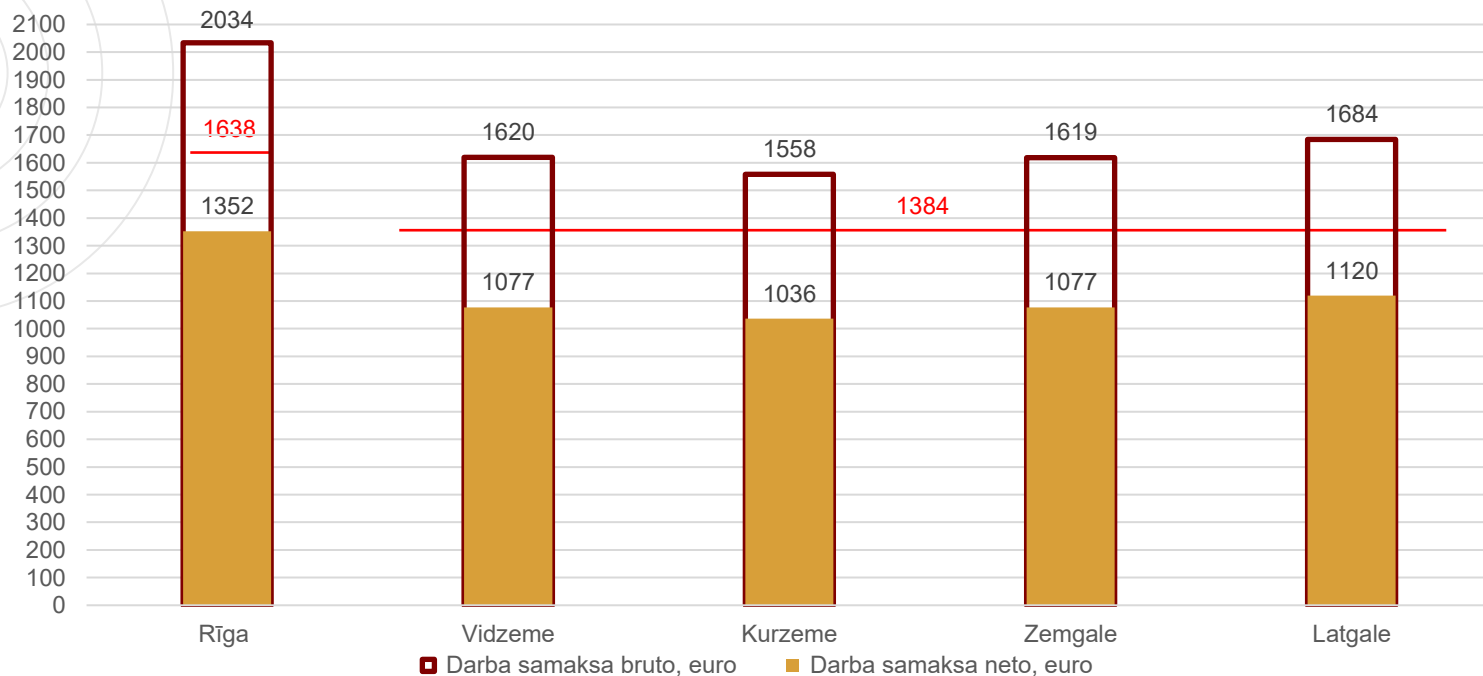
Nodarbināto sadalījums pa vecuma grupām Latvijā valsts budžeta iestādēs 2024. gada 1. pusgada beigās

Nodarbinātā portrets Latvijā valsts budžeta iestādēs 2024. gada 1.pusgadā

Vidējā darba samaksa Latvijā 2024. gada 1. pusgadā bruto, neto (euro) un dzīvei nepieciešamā alga Rīgā un reģionos 2024. gadā bruto (euro)

■ Dzīvei nepieciešamā alga 2024. gadā, bruto (euro)

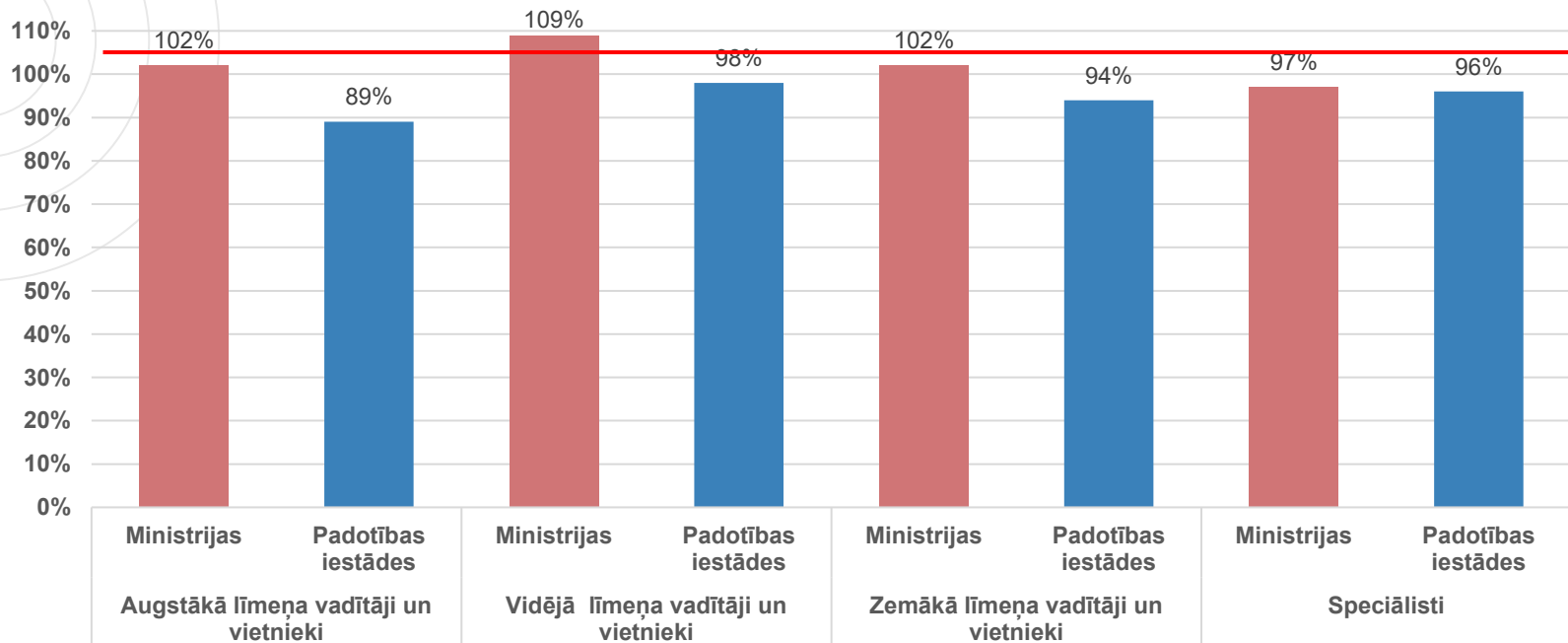
Avots: AUS

Aprēķina metodika: AUS neietver uzņēmumu līguma nodarbinātos

Darba samaksas (bruto) aprēķina metodika 3. slaidā

Figure: dzīvei nepieciešamā alga

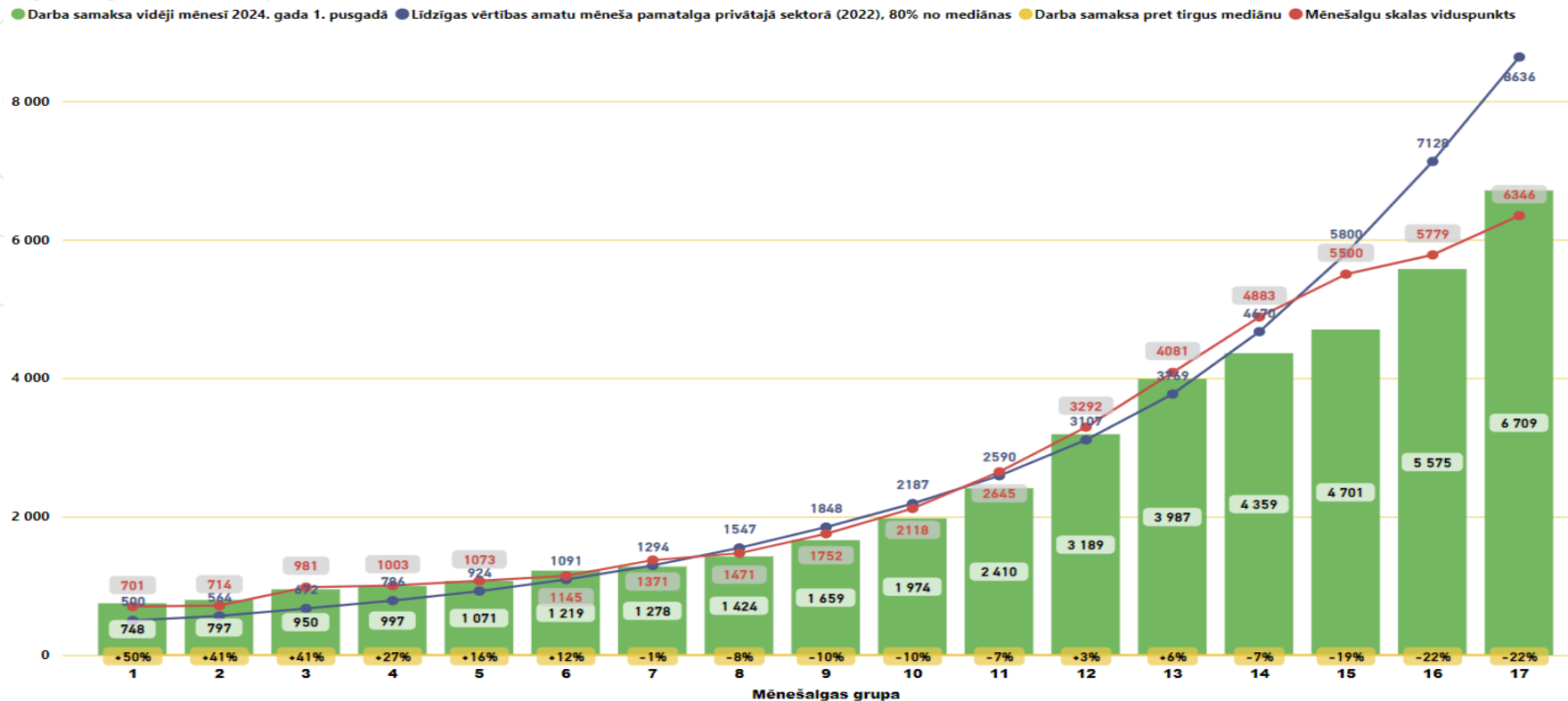
Iestāžu vadītāju, viņu vietnieku, vidējā un zemākā līmeņa vadītāju, viņu vietnieku un pārējo nodarbināto ministrijās un padotības iestādēs vidējās darba samaksas apmērs pret mēnešalgu skalas viduspunktu 2024. gada 1. pusgadā, %

Avots: AUS

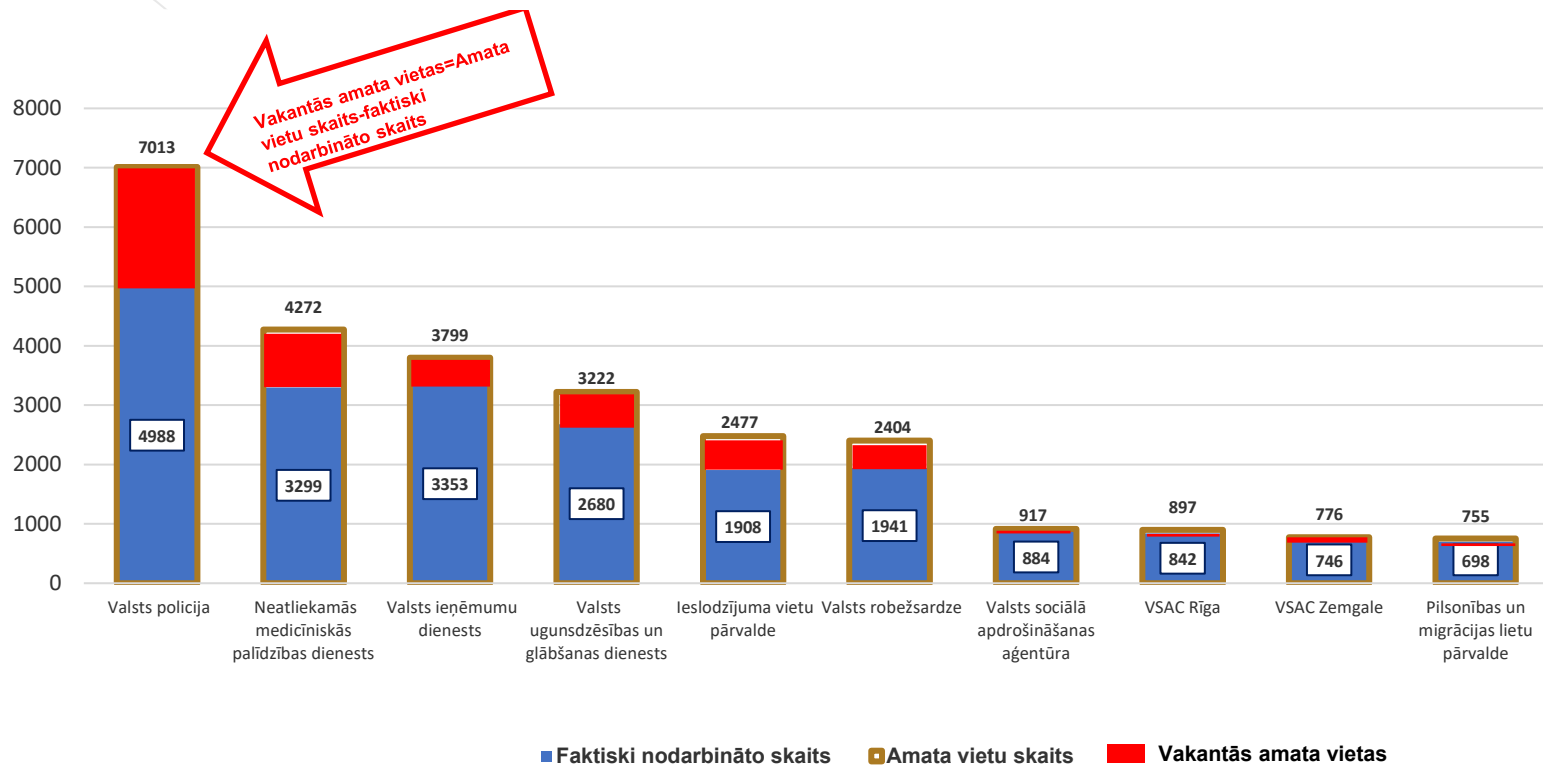
Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmuma līguma nodarbinātos

Darba samaksa valsts pārvaldes iestādēs (mēnesī vidēji euro) mēnešalgu grupās salīdzinājumā ar mēneša pamatalgu privātajā sektorā 2024. gada 1. pusgadā

10 valsts iestādes ar lielāko nodarbināto skaitu 2024. gada jūnija beigās

(salīdzinājums ar amata vietu skaitu iestādē)

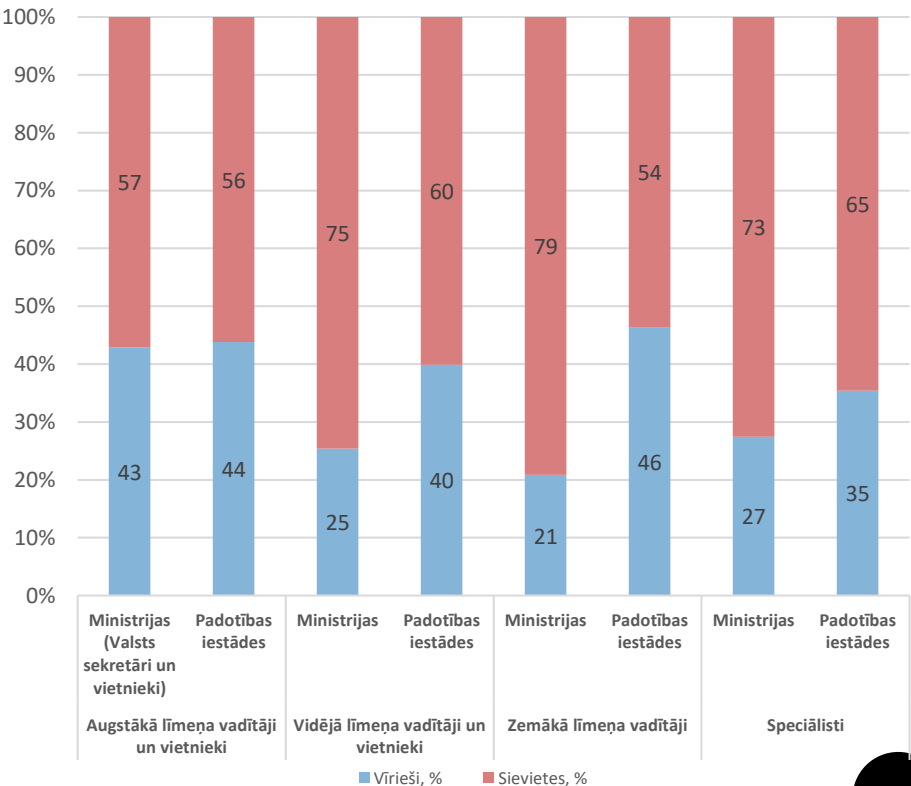
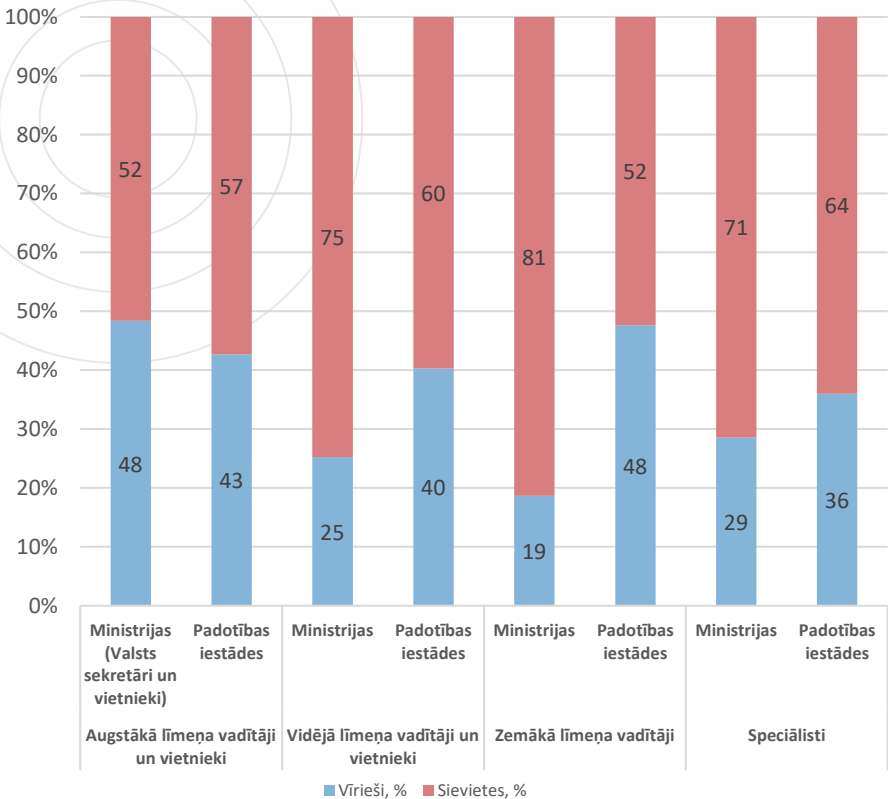
Avots: AUS

Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmuma līguma nodarbinātos

Sieviešu un vīriešu īpatsvars ministrijās un padotības iestādēs un pa vadības līmeņiem,%

2023. gada 1. pusgads

2024. gada 1. pusgads

Avots: AUS

Kopsavilkums

- Valsts budžeta iestādēs ir nodarbināta tikai **aptuveni 1/5 daļa** no sabiedriskajā sektorā kopumā nodarbinātajiem. Valsts kancelejas uzturētā Atlīdzības uzskaites sistēmā (AUS) valsts budžeta iestāžu nodarbināto skaitā ietver gan uz **darba līguma** pamata nodarbinātos, gan dienesta attiecībās esošos ierēdņus un amatpersonas, savukārt Centrālā statistikas pārvalde (CSP) bez iepriekš minētajiem ietver arī uz **uzņēmuma līguma pamata** nodarbinātos. Līdz ar to valsts budžeta iestādēs nodarbināto skaits atbilstoši AUS ir mazāks nekā CSP sniegtajos datos.
- Valsts budžeta iestādēs 2022.–2023. gada 1. pusgadā ir **pakāpenisks vidējā nodarbināto skaita samazinājums** (9., 11. slaidis), savukārt 2024. gada 1. pusgadā vērojams nodarbināto skaita palielinājums 1,3 % pret iepriekšējo periodu. Vakanto amatu vietu skaits ir 2022.–2023. gada 1. pusgadā pieaug, bet 2024. gada 1. pusgadā pret iepriekšējo periodu vakanto amata vietas skaits samazinās (9. slaidis). Vakanto amata vietu struktūru raksturo 10. slaidis un 2024. gada jūnijā samazinās projektos nodarbināto vakanto amatu skaita īpatsvars kopējā vakanto amatu skaitā, kas saistīts ar intensīvāku projektu ieviešanu. Vidējā darba samaksa valsts budžeta iestādēs nemainīgi **pieaug** ik gadu, bet visstraujākais tas ir 2023. gada 1. pusgadā, sasniedzot 18% pret iepriekšējo laika periodu, kas saistīts arī ar jaunās atlīdzības sistēmas reformas ieviešanu un papildu finansējuma piešķirumu atalgojuma palielinājumam valsts tiešās pārvaldes iestādēm (11. slaidis), savukārt 2024. gada 1. pusgadā darba samaksas pieaugums ir 7 % pret iepriekšējo laika periodu. Salīdzinājumam vidējā darba samaksa Latvijā 2020.–2024. gada 1. pusgadā.
- Atbilstoši darba samaksas pieauguma tendencei, palielinās arī budžeta iestāžu īpatsvars ar vidējo darba samaksu iestādē **virš 2000 €** no **22%** 2022. gada 1. pusgadā līdz **39%** 2024. gada 1. pusgadā, samazinoties iestāžu skaitam ar vidējo darba samaksu mazāku par 1000 € no **7%** 2022. gada 1. pusgadā līdz **2%** 2024. gada 1. pusgadā (12. slaidis).
- Par darba samaksas pieaugumu norāda arī izmaiņas nodarbināto skaita sadalījumā pēc darba samaksas, jo 2023. gadā palielinājās nodarbināto skaits ar lielāku darba samaksu, salīdzinot ar iepriekšējo laika periodu (13. slaidis). Iestāžu vadītāju, viņu vietnieku, vidējā un zemākā līmeņa vadītāju un pārējo nodarbināto darba samaksas apmēra sadalījums ministrijās un padotības iestādēs attēlots – (14. slaidis).

Kopsavilkums

- Nodarbinātā portretu Latvijā raksturo 15.– 22. slaidis (teritoriālais dalījums atbilstoši 2021. gada 22. jūnija MK noteikumiem Nr. 418, nodarbinātā darba vietas adrese atbilstoši iestāžu sniegtajai informācijai AUS). Salīdzinājumam pašvaldību un to padotības iestādēs nodarbināto skaita teritoriālais sadalījums 19. slaidis.
- Valsts pārvaldes iestāžu vidējā darba samaksa 2024. gada 1. pusgadā mēnešalgu grupās salīdzinājumā ar mēneša pamatalgu līdzīgas vērtības amatiem privātajā sektorā 2022. gadā un konkrētas mēnešalgu grupas mēnešalgu skalas viduspunktu attēlota 24. slaidā. Sākot ar 2023. gada aprīli ir piešķirts finansējums atalgojuma palielinājumam, lai valsts tiešās pārvaldes iestādēs nodarbinātajiem (t.sk. tiem, kuriem beidzies pārbaudes laiks) noteiktā mēnešalga nebūtu zemāka kā atbilstošās mēnešalgu grupas intervāla minimums un turpinās virzība uz atlīdzības reformas mērķi – lai ikviena valsts tiešās pārvaldes iestādēs nodarbinātā darba samaksa tuvinātos **80%** no līdzīgas vērtības amatu pamatalgas privātajā sektorā (vai attiecīgās MAG skalas viduspunktam). Vidējā darba samaksa, sākot ar 14. mēnešalgu grupu, atpaliek no līdzīgas vērtības darba pamatalgas privātajā sektorā 2022. gadā. Savukārt Iestāžu vadītāju, viņu vietnieku, vidējā un zemākā līmeņa vadītāju, viņu vietnieku un pārējo nodarbināto ministrijās un padotības iestādēs vidējās darba samaksas procentuālo apmēru pret mēnešalgu skalas viduspunktu 2024. gada 1. pusgadā raksturo 23. slaidis.
- Sieviešu un vīriešu nodarbinātības īpatsvara būtiskas izmaiņas ministrijās un padotības iestādēs un pa vadības līmeņiem 2024. gada 1. pusgadā, salīdzinot ar iepriekšējo laika periodu, nav vērojamas, joprojām saglabājoties sieviešu augstajam nodarbinātības līmenim ministrijās un padotības iestādēs (26. slaidis).

Noderīgas saites

- **Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums** – <https://likumi.lv//ta/id/202273>
- **Valsts civildienesta likums** – <https://likumi.lv/doc.php?id=10944>
- **Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likums** – <https://likumi.lv/doc.php?id=138750>
- **Noteikumi par valsts tiešās pārvaldes iestāžu un citu valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu (darbinieku) atlīdzības un personu uzskaites sistēmu** – <https://likumi.lv/ta/id/295098-noteikumi-par-valsts-tiesas-parvaldes-iestazu-un-citu-valsts-un-pasvaldibu-instituciju-amatpersonu-darbinieku-atlidzibas>
- **Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs, amatu klasifikācijas un amatu apraksta izstrādāšanas kārtība** – <https://likumi.lv/ta/id/332122-valsts-un-pasvaldibu-instituciju-amatu-katalogs-amatu-klasifikacijas-unamatuapraksta-izstradasanas-kartiba>
- **Valsts pārvaldes iekārtas likums** – <https://likumi.lv/ta/id/63545-bvalsts-parvaldes-iekartas-likums>

Paldies!

Jautājumiem:
cilvekresursi@mk.gov.lv